

The background of the entire cover is a blue-toned photograph of a snowy or icy surface. There are several footprints visible, suggesting someone has walked through the snow. Scattered across the surface are several red splatters, resembling blood, which are most prominent near the center and bottom right. The overall mood is cold and mysterious.

přízrak

JO NESBØ

FLEET

Jo Nesbø

Přízrak

přízrak JO NESBØ

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Copyright © Jo Nesbø 2011

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Kateřina Křišťůfková 2014

ISBN 978-80-7473-241-6 (PDF)

ČÁST I.

Kapitola 1

Pišťení ji volalo. Jako osten pronikalo všemi ostatními zvuky večerního centra Osla – pravidelným hučením automobilů za oknem, vzdálenou klesající a stoupající sirénou, odbíjením kostelního zvonu, který se před chvilkou rozezněl poblíž. Právě v tuto dobu, večer, připadne také těsně před východem slunce, se vydávala za potravou. Šmejdila čenichem po špinavém linoleu na kuchyňské podlaze. Bleskurychle registrovala a třídila pachy do tří kategorií: jedlé, rizikové nebo pro přežití irelevantní. Nakyslý pach šedého cigaretového popela. Sladká, cukrová chuť krve na tamponu. Hořká vůně na spodní straně zátky od piva Ringnes. Z prázdné kovové nábojnice s místem pro olověnou kulku ráže devět krát osmnáct milimetrů, nazývané též pouze Makarov podle pistole, pro niž byl tento kalibr původně přizpůsoben, stoupaly molekuly síry, ledku a oxidu uhličitého. Kouř z ještě čadící nedokouřené cigarety se zlatě zbarveným filtrem a v černém papíře s potiskem ruské carské orlice. Tabák by se dal sežrat. A tady: závan alkoholu, kůže, tuku a asfaltu. Bota. Očíchala ji a konstatovala, že by nebyla tak snadno stravitelná jako bunda ve skříni, ta, co byla cítit po benzínu a po mršině, z níž byla vyrobena. Její hladavčí mozek se nyní soustředil

na to, jak by se dala překonat věc ležící před ní. Zkusila to z obou stran, snažila se procpat své pětadvacet centimetrů dlouhé a dobrého půl kilogramu těžké tělo okolo, jenže to nešlo. Překážka ležela na boku zády ke zdi a blokovala jí vchod do hnízda a přístup k jejím osmi čerstvě narozeným, slepým, holým mláďatům, která pištěla stále hlasitěji a dožadovala se jejích struků. Hora masa byla cítit solí, potem a krví. Byl to člověk. Ještě žijící člověk: její citlivé uši dokázaly přes kvílení hladových mláďat zachytit slabý tlukot srdce.

Bála se, neměla však na výběr. Nutnost nakrmit mláďata byla nadřazena veškerému nebezpečí, veškerému úsilí, veškerým ostatním instinktům. Nadále tedy čenichala se zdviženým čumákem a čekala, až ji napadne řešení.

Kostelní zvon nyní odbíjel v taktu s lidským srdcem. Jeden úder, druhý. Třetí, čtvrtý...

Odhallila hlodáky.

Červenec. Do hajzlu. V červenci se přece prostě neumírá. Slyším vážně kostelní zvon, nebo byl v těch zatracenejch kulkách nějaký halucinogen? Fajn, tak tady to skončí. Vlastně no a co má být? Tady nebo tam. Ted' nebo potom. Ale vážně jsem si zasloužil umřít v červenci? Za zpěvu ptáků, cinkotu lahví, smíchu zdola od řeky Aker a s tím svineckým letním štěstím hned pod oknem? Zasloužil jsem si ležet na podlaze v zablěšeném feťáckým doupěti a v těle mít nadbytečnou díru, ze který všechno vytejká: život, vteřiny a záblesky vzpomínek na to, co mě sem dovedlo? Všechny ty drobnosti i podstatný záležitosti, hromada náhod a událostí, který jsem si sám vybral jenom napůl – jsem to já, je to všechno, je tohle můj život? Měl jsem plány, nebo snad ne? A ted' se to obrátilo v prach, ve vtíp bez pointy, tak krátkej, že bych ho stihnul odvyprávět, než ten zatracenej zvon přestane odbíjet. Ach jo, pálí to jako svině! Nikdo mi neřekl, že umírání tak bolí. Seš tady, tati? Nechod'

pryč, teď ne. Hele, ten vtip zní takhle: Jmenuju se Gusto. Nedávno mi bylo devatenáct. Tys byl mizera, co vošukal mizernou ženskou, a za devět měsíců jsem vyskočil z břicha já, a než jsem stačil říct „táto!“, odvezli mě do pěstounské rodiny. A tam jsem příšerně vyváděl, jenže oni mi akorát přitáhli tu dusivou peřinu péče blíž k tělu a zeptali se mě, co bych chtěl za to, když se vyklidím. Svineckou zmrzlinu? Necháпали, kurva, že takový jako ty a já by měli rovnou střílet, zbavovat se jich jako škodný, necháпали, že šíříme nákazu a zkázu a měníme se v krysy, jakmile k tomu dostaneme příležitost. Můžou si za to sami. Jenomže oni taky něco chtějí. Všichni něco chtějí. Bylo mi třináct, když jsem v pohledu svojí pěstounky poprvý zahlídnul, co chtěla ona.

„Jsi moc krásný, Gusto,“ prohlásila. Vešla do koupelny – nechal jsem otevřený dveře a schválně jsem nepustil sprchu, aby ji zvuk nevaroval. Postála tam přesně o vteřinu dýl, než měla, a teprve pak odešla. A já jsem se smál, protože teď jsem to věděl. To mi jde, tati – vidím, co lidi chtějí. Máám to po tobě? Býls taky takovej? Po jejím odchodu jsem se prohlížel ve velkém zrcadle. Nebyla první, kdo mi řekl, že jsem krásnej. Dospěl jsem dřív než ostatní kluci. Byl jsem vysokej, štíhlej, ale už jsem měl široký ramena a svaly. Vlasy jsem měl tak černý, až se mi leskly, jako by odrážely veškerý světlo. Vysoký lícní kosti. Široká rovná brada. Veliká lačná pusa, ale rty plný, jako mívají holky. Snědá hladká kůže. Hnědý, skoro černý oči. Jeden kluk ze třídy mě nazval Cigošem. Didrik – jmenoval se tak? V každém případě se chtěl stát koncertním pianistou. Bylo mi patnáct, když ve třídě zahlásil: „Vždyť Cigoš sakra neumí ani pořádně číst.“

Jenom jsem se zasmál. Samozřejmě jsem věděl, proč to řekl. Co chtěl. Kamilla, do který byl potají zamilovanej, byla ne až tak potají zamilovaná do mě. Na třídním večírku jsem si trochu osahal, co má pod svetrem. Nebyla to žádná sláva. Žmínil jsem se o tom před pár klukama a asi se to dostalo k Didrikovi a on se rozhodnul mě vyšachovat. Ne že bych tak

*zatraceně stál o to být in, ale vyšachování je vyšachování. Tak jsem zaskočil za Tutuem do motorkářského klubu – už na škole jsem pro něj drobet dealoval haš. Vysvětlil jsem mu, že jestli mám svoji práci dělat pořádně, potřebuju mít respekt. Tutu slíbil, že to s Didrikem vyřídí. Didrik pozdějc odmítnul komukoli vysvětlit, jak se mu podařilo přimáčknout si dva prsty přímo pod horním pantem dveří na klučičích zácho-
dech, ale Cigošem mě už nikdy nenazval. A koncertním pia-
nistou se taky nikdy nestal. Kurva, taková bolest! Ne, tati,
nepotřebuju útěchu, potřebuju si šlehnout. Poslední šlehnutí,
pak tenhle svět potichu a poklidně opustím, slibuju. Žvon
znova odbíjí. Tati?*

Kapitola 2

Byla téměř půlnoc, když na osloském letišti Gardermoen doroloval letoun linky SK-459 z Bangkoku do Osla na vykázané místo u východu čtyřicet šest. Kapitán Tord Schultz brzdil, dokud Airbus 340 úplně nezastavil, a vzápětí rychle vypnul přívod paliva. Frekvence kovového jekotu proudových motorů se snížila, řev přešel do dobromyslného mručení a to následně utichlo. Tord Schultz automaticky zaznamenal čas, tři minuty a čtyřicet vteřin od dosednutí, dvanáct minut před pravidelným příletem. Pustil se společně s druhým pilotem do provádění úkonů spojených s odstavením stroje a zaparkováním, protože letoun tu měl zůstat stát přes noc. Zboží v něm měl nechat. Otevřel desky s palubním deníkem. Září 2011. V Bangkoku nadále panovalo období dešťů a jako obvykle tam byla úplná prádelna – těšil se domů na první chladné podzimní večery. Oslo v září. Nikde na zemi není líp. Vyplnil kolonku, kam se uvádí množství zbývajících paliva. Palivové účetnictví. Občas se z něj musel zodpovídat. Třeba po příletech z Amsterdamu nebo Madridu, kdy letěl rychleji, než bylo ekonomicky přijatelné, a kdy ve snaze všechno stihnout propálil tisíce korun. Nakonec si ho šéfpilot zavolal na kobereček.

„Stihnout co?“ řval tehdy. „Neměl jste na palubě žádné pasažéry, kteří by potřebovali stihnout návazné spoje!“

„Nejpřesnější letecká společnost na světě,“ odcitoval Tord Schultz se zamumláním reklamy.

„Ekonomicky nejprodělečnější letecká společnost na světě! To je celé vaše vysvětlení?“

Tord Schultz pokrčil rameny. Nemohl přece přiznat, jak to bylo, že otevřel přívody paliva proto, že potřeboval sám něco stihnout. Let, na který byl přidělen, let do Bergenu, Trondheimu nebo Stavangeru. Že bylo na nejvyšší nutné, aby ho pilotoval on sám, a nikoli někdo z kolegů.

Byl příliš starý, proto ho mohli maximálně seřvat. Nedělal závažné chyby, profesní organizace nad ním držela ochrannou ruku a už za pár let dosáhne dvou pětik, bude mu pětapadesát, a půjde beztak do důchodu. Vzdychl. Ještě má pár let, aby leccos napravil, aby neskončil jako ekonomicky nejprodělečnější dopravní pilot na světě.

Palubní deník podepsal, vstal a vyšel z kokpitu, aby pasažérům předvedl řadu dokonalých perleťově bílých zubů v dokonale opálené tváři. Ten úsměv jim měl sdělit, že je ztělesněním bezpečí. Pilot. Povolání, díky němuž býval v očích ostatních lidí „někdo“. Všiml si, že jakmile padlo ono magické slůvko „pilot“, vždycky se na něj lidé, ženy i muži, mladí i staří, automaticky začali dívat jinak a objevili jeho charisma, nonšalantní chlapecký šarm, avšak i chladnou přesnost a rozhodnost kapitána letadla, nadřazený intelekt a odvalu toho, kdo vzdoruje fyzikálním zákonům a běžným strachům, jež jsou člověku vrozené. Jenže to už je dávno. Teď na něj hledí jako na řidiče autobusu a ptají se ho, kolik stojí nejlevnější letenky do Las Palmas a proč není v letadlech Lufthansy víc místa pro nohy.

Do háje s nimi. Do háje s nimi se všemi.

Tord Schultz se postavil k východu vedle letušky, narovnal se a usmíval se, pronášel „*welcome back, miss*“ výraznou texaskou angličtinou, jíž se naučil ve středisku pilotního výcviku v Sheppardu. Odpovědí mu byly uznalé úsměvy. Byly časy, kdy si už jen díky tomuhle úsměvu dokázal napůl domluvit schůzku v příletové hale. A také to dělal. Od Kapského Města až po Altu. Ženy. To byl jeho problém. I řešení. Ženy. Spousta žen. Stále nové ženy. A teď? Pod kapitánskou čepicí mu začínala ustupovat kštice, avšak na míru ušitá uniforma nadále podtrhovala jeho vysokou ramenatou postavu. Právě kvůli ní se ve výcvikovém středisku nedostal do stíhačky, nýbrž skončil jako nákladní pilot na stroji Hercules, nebeském tahounovi. Doma jim navykládal, že měl o pár centimetrů delší záda, že kokpity letounů Starfighter, F-5 a F-16 diskvalifikují všechny kromě trpaslíků. Pravda byla, že v konkurenci neobstál. Jeho tělo rozměrově vyhovovalo. Vždycky vyhovovalo. Tělo bylo to jediné, co si od té doby dokázal zachovat, co se nerozpadlo, nerozdrobilo. Na rozdíl od jeho manželství. Rodiny. Přátel. Jak k tomu došlo? Kde byl, když se to stalo? Patrně v hotelovém pokoji v Kapském Městě nebo v Altě, v nose kokain, který měl vyvažovat otupující a potenci zabíjející účinek drinků na baru, a s penisem v pozici „*not-welcome-back-miss*“, jímž si kompenzoval všechno, čím nebyl a nikdy nebude.

Tord Schultz si povšiml muže, který k němu přicházel uličkou mezi sedadly. Dotyčný kráčel se skloněnou hlavou, přesto výrazně převyšoval ostatní pasažéry. Byl štíhlý a širokoplecí jako Schultz sám. Krátce střížené světlé vlasy mu na hlavě tvořily kartáč. Byl o něco mladší, vypadal norský, ale sotva to byl turista na cestě domů, spíš jeden z *expatů*, s tlumeným, téměř šedým opálením, které je typické pro bělochy pobývající delší

dobu v jihovýchodní Asii. Nepochybně na míru šitý hnědý lněný oblek vyvolával dojem kvality, serióznosti. Možná obchodník. Ovšem nikoli majitel příliš vzkvétajícího obchodu, neboť letěl turistickou třídou. Schultzův pohled však na muži neutkvěl kvůli jeho obleku nebo výšce, nýbrž kvůli jizvě. Táhl se od levého koutku úst až téměř k uchu jako srpek měsíce. Groteskní a nádherně ohromující.

„See you.“

Tord Schultz sebou trhl, avšak nestihl muži na pozdrav odpovědět, neboť ten už ho minul a opustil letadlo. Dotyčný měl drsný a chraplavý hlas a také jeho krví podlité oči naznačovaly, že se právě probudil.

Letadlo bylo prázdné. Když posádka jako jeden muž opouštěla stroj, parkovala už na provozní ploše dodávka značky Daihatsu s personálem, který měl letoun uklidit. Tord Schultz zaregistroval, že z ní jako první vystoupil ten malý podsaditý Rus, viděl, jak pospíchá po schodech ve žluté reflexní vestě s firemním logem Solox.

See you.

Tord Schultz kráčel chodbou k budově posádek a přehrával si ta slova v hlavě.

„Neměl jste na něm ještě takový ten příruční kufříček?“ zeptala se jedna z letušek a ukázala na Schultzův kolečkový kufr značky Samsonite. Nevybavoval si její jméno. Mia? Maja? V každém případě se s ní kdysi v minulém století na jedné štaci vyspal. Nebo ne?

„Neměl,“ odvětil.

See you. Jako „ještě se uvidíme“? Nebo jako „vidím, že se na mě díváte“?

Minuli přepážku před vstupem do budovy posádek, kde měl teoreticky sedět celník připomínající čertíka vyskakujícího z krabičky. V devadesáti procentech případů byla židle za přepážkou prázdná a Schultze ani

jedinkrát za těch třicet let, co pracoval v letecké přepravě, nezastavili a neprohledali.

See you.

Jako „já vás vidím“. A „vidím, kdo jste“.

Tord Schultz rychle prošel dveřmi do budovy posádek.

Sergej Ivanov si dal jako vždycky pozor, aby vystoupil z dodávky první, proto jakmile vůz zastavil na letištní ploše vedle airbusu, vyběhl po schodech do prázdného letadla. Vzal si do kokpitu vysavač a zamkl za sebou dveře. Navlékl si latexové rukavice a vytáhl si je až tam, kde mu začínalo tetování, odklopil víko vysavače a otevřel kapitánskou skříňku. Vytáhl z ní příruční kufřík značky Samsonite, rozevřel zip, uvolnil kovový kryt na dně a překontroloval, zda uvnitř leží čtyři kilogramové balíčky ve tvaru cihliček. Potom vstrčil příruční kufřík do vysavače, vmáčkl ho na místo mezi hadicí a velkým sáčkem na prach, který těsně předtím vyprázdnil. Víko přibouchl, odemkl dveře kabiny a vysavač zapnul. Celá operace mu zabrala pouhých několik vteřin.

Jakmile kabinu uklidil a vyluxoval, vyšoural se z letadla, naházel světle modré pytle s odpadky na korbu dodávky a dojel zpátky do místnosti pro úklidový personál. Do nočního uzavření letiště měla přistát a vzlétnout už jen hrstka letadel. Sergej nakoukl vedoucí směny Jenně přes rameno. Přejel pohledem po monitoru počítače, který ukazoval dobu příletů a odletů. Žádná zpoždění.

„Vezmu si Bergen na osmadvacítce,“ prohlásil Sergej s tvrdým ruským přízvukem. Přinejmenším však mluvil norsky – někteří jeho krajané bydlí v Norsku deset let a ještě pořád se musí uchylovat k angličtině. Když sem Sergeje před téměř dvěma roky dovezli, strýček mu jasně naznačil, že se musí norštině naučit,

a utěšoval ho tím, že po něm možná zdědil nějaké jazykové vlohy.

„Na osmadvacítku lidí mám,“ odpověděla Jenna. „Můžeš počkat na Trondheim na dvaadvacítce.“

„Beru Bergen. Trondheim si vezme Nick.“

Jenna na něj pohlédla. „Jak chceš. Ale neupracuj se k smrti, Sergeji.“

Sergej došel k jedné ze židlí u zdi a posadil se. Opatrně se opřel. Kůži mezi lopatkami, kterou si vzal do parády norský tatér, měl stále citlivou. Vytetoval mu tam kresby, jež Sergejovi poslal Imre, tatér sedící ve vězení v Nižním Tagilu, ale ještě toho dost chybí, než bude celé tetování kompletní. Sergej si vybavil tetování strýcových bodyguardů Andreje a Petra. Bledé modré čáry v kůži obou altajských kozáků vypovídaly o dramatickém životě a velkých činech. Sergej však už měl za sebou také chlapský kousek. Vraždu. Byla to nevýznamná vražda, ovšem jehlou a inkoustem už byla do kůže zaznamenaná v podobě anděla. A možná dojde na další. Významnější vraždu. Jestliže *nezbytné* se stane nezbytným, jak prohlásil strýc, který Sergeje vyzval, aby se na to přichystal, připravil se mentálně, potrénoval s nožem. Prý dorazí jistý muž, povídal. Není jisté, jestli dorazí, ale pravděpodobně ano.

Pravděpodobně.

Sergej se zahleděl na své ruce. Latexové rukavice si nestáhl. Samozřejmě to byla šťastná souhra okolností, že díky běžným pracovním pomůckám nezanechával na balíčcích žádné stopy – pro případ, že by se někdy něco zvrtilo. Ruce se mu ani náznakem nechvěly. Provozuje tohle už tak dlouho, že se musí udržovat v pohotovosti a občas si připomínat možné riziko. Doufal, že až nastane čas provést to, co je *nezbytné* – *to, što nužno* –, budou stejně klidné. Až si zaslouží tetování, k jehož provedení si už objednal předlohu. Opět si v duchu

vyvolal ten obrázek: jak si doma v Nižním Tagilu rozepíná v obývacím pokoji košili, před zraky všech bratrů urků – kasty sibiřských kriminálníků –, a ukazuje jim nová tetování, která nepotřebují žádné vysvětlení, žádná slova. Proto také žádná nepronese. Jen to uvidí v jejich očích: že už není malý Sergej. Celé týdny při večerní modlitbě prosil, aby onen muž brzy dorazil. A aby se nezbytné stalo nezbytným.

Ve vysílačce zachrastila výzva k zahájení úklidu v letounu na bergenské lince.

Sergej vstal. Zívl.

Procedura v kokpitu byla ještě jednodušší.

Otevřít vysavač, vsunout příruční kufřík do kapitánovy skříňky.

Cestou z letadla potkal přicházející posádku. Na kapitána ani nepohlédl, zíral do země a jen zaregistroval, že kapitán má stejný typ kufru jako Schultz. Samsonite Aspire GRT. Stejně červené barvy. Bez toho malého červeného příručního kufříčku, který se dá upevnit nahoru. Nic o sobě nevěděli, nevěděli, z jakých důvodů se v téhle záležitosti každý z nich angažuje, neznali své rodiny ani rodinné zázemí. Jediné, co Sergeje, Schultze a toho mladého kapitána spojovalo, byla telefonní čísla jejich neregistrovaných mobilních telefonů zakoupených v Thajsku, jimiž si mohli poslat esemesku v případě, že by došlo ke změně v letovém řádu. Sergej pochyboval, že by se Schultz a tenhle kapitán znali. Andrej dbal pečlivě na to, aby každý disponoval jen takovými informacemi, které opravdu potřebuje. Proto Sergej nevěděl, co se s balíčky děje. Dokázal to však odhadnout. Protože když kapitán vnitrostátního letu mezi Oslem a Bergenem přechází na letišti z provozního prostoru do prostoru veřejného, neprochází přitom celníci ani bezpečnostní kontrolou. Kapitán vezme příruční kufříček s sebou do bergenského hotelu, kde

posádka nocuje. Diskrétní zaklepání na dveře hotelového pokoje o půlnoci a čtyři kila heroinu se přesunou z ruky do ruky. Přestože nová droga – violin – poněkud stlačila cenu heroinu, prodává se čtvrtka na ulici nejméně za dvě stě padesát korun. Tisícovka za gram. Za předpokladu, že se materiál – který už je beztak říznutý – ještě jednou řízne, to dohromady dělá osm milionů korun. Sergej umí počítat. Natolik, aby věděl, že ho platí málo. Věděl však také, že až provede to, co je *nezbytné*, vyslouží si vyšší podíl. A za takový plat si bude za pár let moct koupit dům v Nižním Tagilu, najít si hezkou sibiřskou holku a možná si k sobě bude moct i nastěhovat rodiče, až zestárnou.

Mezi lopatkami ho zasvrbělo tetování.

Jako by se jeho kůže těšila na pokračování.

Kapitola 3

Muž ve lněném obleku vystoupil z letištního expresu na stanici Oslo hlavní nádraží. Konstatoval, že jeho staré domovské město musí mít za sebou teplý slunečný den, protože vzduch byl nadále jemný a vlhký. Muž nesl téměř směšně malý plátěný kufřík a rychlou pružnou chůzí vypochoďoval z nádražní budovy jižním východem. Venku tlouklo srdce Osla – o němž někteří tvrdili, že ho město nemá – v klidovém režimu. Noční rytmus. Těch pár automobilů, které kroužily nahoře po mimoúrovňové křižovatce, vyvrhovala silnice jeden po druhém, východně směrem na Stockholm a Trondheim, severně k ostatním městským částem nebo západně ve směru na Drammen a Kristiansand. Mimoúrovňová křižovatka se jak velikostí, tak tvarem podobala dinosaurovi, umírajícímu gigantovi, který brzy ustoupí bytům a kancelářským budovám v nové skvostné osloské čtvrti kolem nové skvostné osloské budovy – Opery. Muž se zastavil a pohlédl na bílou ledovou horu rozkládající se mezi mimoúrovňovou křižovatkou a fjordem. Po celém světě už získala řadu architektonických ocenění, lidé sem přijížděli zdaleka, aby se prošli po střeše z italského mramoru svažující se přímo do moře. Světlo za velkými okny budovy

bylo stejně silné jako měsíční světlo, jež na stavbu dopadalo.

Jasně že je to vylepšení, pomyslel si muž.

Neměl na mysli příslib budoucí nové městské části, nýbrž minulost. Protože tohle místo bylo osloskou „šlehárnou“, teritoriem fetáků, kteří si tu píchali drogy a užívali si rauš za zástěnou v podobě barabizen, která je – ztracené děti města – sotva skrývala. Za zástěnou mezi nimi a jejich nic netušícími sociálně-demokratickými rodiči majícími výhradně dobré úmysly. Vylepšení, pomyslel si. Propadnou peklu v krásnějším prostředí.

Naposledy tu stál před třemi roky. Všechno bylo nové. Nic se nezměnilo.

Poflakovali se na pruhu trávy, téměř silničním záhonu, mezi stanicí a dálnicí. Stejně sjetí jako tehdy. Leželi na zádech se zavřenýma očima, jako by slunce svítilo příliš silně, vsedě na bobku hledali ještě nerozpíchanou žílu nebo stáli v předklonu a fetácky se pohupovali v kolenou, batoh na zádech, nejistí, jestli někam jdou nebo právě přišli. Stejně tváře. Nikoli stejní zombíci jako tehdy, kdy sem ještě chodíval, samozřejmě, ti už jsou dávno skutečně mrtví. Ale stejné tváře.

Cestou k Celní ulici jejich řady houstly. Protože to souviselo s důvodem, kvůli němuž se vrátil, snažil se vytvořit si nějaký dojem. Pokoušel se určit, jestli jich přibýlo nebo ubylo. Zaznamenal, že na Plata se už zase čile obchoduje. Ten obdélníček asfaltu na západní straně Železničního náměstí vymezený bílou čarou byl osloským Tchajwanem, zónou, kde se smělo volně obchodovat s drogami, zřízenou z toho důvodu, aby měly státní orgány nad tím, co se tu odehrává, jistý dohled a možná dokázaly zachytit mladé prvouživatele. Jenže jak se obchod rozšířil a Plata začala ukazovat pravou tvář Osla coby jednoho z nejhorších heroinových měst v Evropě, stalo se tohle místo úplnou turistickou atrak-

cí. Prodej heroinu a statistika předávkovaných byly pro hlavní město dlouho stigmatem, avšak přece jen ne natolik viditelným, jako tomu bylo v případě Plata. Tisk a televize krmily zbytek země obrázky zfetované mládeže, zombíky v centru za bílého dne. Vína padala na politiky. Když byla u vesla pravice, hřímala levice „příliš málo léčebných programů“, „nepodmíněné tresty produkují uživatele“ nebo „nová třídní společnost vytváří mezi přistěhovalci gangy a podporuje obchodování s drogami“. Jestliže byla u vesla levice, hřímala pravice „příliš málo policistů“, „příliš mírná azylová politika“ či „sedm z deseti vězňů jsou cizinci“.

Vedení města se chvíli nechalo honit ode zdi ke zdi, ale poté přijalo nevyhnutelné rozhodnutí: vzalo ozdravení do vlastních rukou. Zametlo svinstvo pod koberec. Zavřelo Plata.

Muž ve lněném obleku zahlédl, jak před mladíkem v červenobílém dresu Arsenalu, stojícím nahoře na jedné schodech, podupávají čtyři lidé. Mladíkova hlava se otáčela doprava a doleva, trhaně, jako to dělají slepice. Hlavy čtyř ostatních se nehýbaly, jen na fanouška Arsenalu ve fotbalovém dresu upřeně zíraly. „Zájezd“. Prodejce na schodech čeká, až se mu shromáždí dost zájemců, kompletní zájezd: možná pět, možná šest. Pak vybere platby za objednávky a odvede je tam, kde dostanou drogu. Za roh nebo do zadního dvora, kde čeká jeho komplic. Je to jednoduchý princip – schránka, tedy člověk, který u sebe má drogu, nikdy nepřichází do styku s penězi, a šéf, tedy člověk, který peníze vybírá, nikdy nepřichází do styku s drogou. Pak si totiž policie jen stěží dokáže opatřit neprůstřelný důkaz, díky němuž by mohla jednoho nebo druhého obvinít z prodeje drog. Přesto se muž ve lněném obleku zarazil, protože to, co tady nyní viděl, byla stará metoda z osmdesátých a devadesátých let. Jakmile policie přestala pouliční

prodejce zatýkat, prodavači tenhle komplikovaný postup opustili a už nečekali, až budou mít zájezd pohromadě, nýbrž začali přímo prodávat každému jednotlivému zákazníkovi, který k nim přišel – peníze v jedné ruce, matroš v druhé. Začala snad policie zase zatýkat pouliční dealery?

Z protějšího směru právě přijel muž v cyklistických kalhotách, helmě, oranžových brýlích a dresu ve svítivých barvách. Pod přiléhavými kraťasy se mu boulily stehenní svaly a kolo vypadalo draze. Nejspíš proto si ho vzal s sebou, když společně se zbytkem zájezdu následoval fanouška Arsenalu za roh budovy. Všechno bylo nové. Nic se nezměnilo. Ale ubylo jich, nebo snad ne?

Šlapky na rohu Kapitánské ulice ho oslovily mizernou angličtinou – *Hey, baby! Wait a minute, handsome!* –, ale on jen zamítavě zavrtěl hlavou. Zdálo se, že se zvěst o jeho cudnosti, případně finanční nouzi, šířila rychleji, než kráčel, protože dívky o kus dál v ulici už o něj neprojevovaly zájem. Za jeho éry se osloské prostitutky oblékaly prakticky, nosily džíny a větrovky. Bylo jich málo a mohly si vybírat. Konkurence však přitvrdila a nyní tu byly k vidění minisukně, vysoké podpatky a síťované punčochy. Afričanky vypadaly, že je jim zima už teď. Počkejte v prosinci, pomyslel si.

Pokračoval dál do Kvadratury, která bývala úplně prvním centrem Osla, nyní však byla asfaltovou a zděnou pustinou s administrativními budovami a kancelářemi pro téměř dvě stě padesát tisíc pracujících mravenčků pílících domů, jakmile udeří čtvrtá nebo pátá, a přenechávajících tuto část města hlodavcům činným v noci. V době, kdy král Kristián IV. založil tuto čtvrt vyznačující se pravidelným půdorysem podle renesančních ideálů geometrického uspořádání, držely počet obyvatel v Kvadratuře na uzdě požáry. Povídalo se, že každý přestupný rok tu lze spatřit lidi v plamenech,

jak běhají mezi domy, je slyšet jejich výkřiky, je vidět, jak hoří a škvaří se; na asfaltu pak po nich zůstává slabá vrstvička popela, a jestliže ji člověk dokáže sebrat a sníst ji, než ji vítr odvane, dům, ve kterém sám bydlí, nikdy neshoří. Kvůli riziku požárů zde Kristián IV. vybudoval širší ulice, než byl standard původního chudého Osla. Budovy byly navíc vystavěny z nenorského stavebního materiálu, z cihel. A kráčeje podél těch cihlových zdí minul muž otevřené dveře jednoho baru. Ke kuřákům postávajícím venku proudila čerstvě znásilněná verze písničky *Welcome to the Jungle* od Guns N' Roses, taneční reggae dávající na frak jak Marleymu, tak Roseovi, Slashovi i Stradlinovi. Muže zastavila napřažená paže.

„Máš oheň?“

Vzhlížela k němu podsaditá prsatice blížící se čtyřicítce. Mezi sytě namalovanými rty se jí vyzývavě houkala cigareta.

Povyτάhl obočí a podíval se na smějící se kamarádku se zapálenou cigaretou, která stála za ženou. Prsatice si toho všimla a také se zasmála, načež udělala úkrok, aby neupadla.

„Nebud' labuť,“ pronesla stejným jihonorským dialektem, jakým mluví korunní princezna. Od kohosi slyšel, že prý jedna šlapka zbohatla na tom, že vypadala jako korunní princezna, mluvila jako ona a oblékala se jako ona. A že její taxa pět tisíc korun za hodinu zahrnovala plastové žezlo, které si směl zákazník vypůjčit a celkem volně s ním nakládat.

Ve chvíli, kdy se chystal vykročit dál, mu žena položila ruku na paži. Naklonila se k němu a vydechla mu do obličeje. V jejím dechu bylo cítit červené víno.

„Vypadáš jako fajn chlap. Nechceš mi dát... oheň?“

Obrátil k ní druhou polovinu tváře. Tu špatnou. Tu zdaleka ne tak příjemnou. Ucítíl, jak sebou trhla

a pustila ho, když zahlédla stopu po konžském hřebíku, která se mu jako špatně vyšlapaná stezka táhla od úst k uchu.

Kráčel dál, mezitím začala hrát Nirvana. *Come as You Are*. Originální verze.

„Haš?“

Hlas se ozval od vrat, muž se však ani nezarazil, ani neotočil.

„Speed?“

Tři roky abstinoval a nemá v úmyslu s tím zase začít.

„Violin?“

Už vůbec ne teď.

O kus dál před ním na chodníku se u dvou drogových dealerů zastavil jistý mladík. Něco jim říkal a gestikuloval. Když se muž přiblížil, mladík vzhledl a upřel na něj pátravé šedé oči. Policejní pohled, pomyslel si muž, sklonil hlavu a přešel ulici. Možná je trochu paranooidní, přece jen se dá těžko uvěřit, že by ho takhle mladý policista mohl poznat.

A už byl u hotelu. U ubytovny. U Leonu.

Tahle část ulice byla skoro liduprázdná. Na druhé straně, pod pouliční lampou, zahlédl, jak zájemce o koupi drogy stojí obkročmo nad rámem kola a jiný cyklista, který měl také na sobě profesionální cyklistický dres, mu pomáhá aplikovat injekci do krku.

Muž ve lněném obleku zavrtěl hlavou a přejel pohledem po fasádě budovy před sebou.

Pod okny ve čtvrtém, nejvyšším nadzemním podlaží na ní stále visel poutač zašedlý špínou a hlásající „Čtyři sta korun na den!“ Všechno bylo nové. Nic se nezměnilo.

Recepční v Leonu byl nový. Mladý kluk, který muže ve lněném obleku pozdravil s překvapivě zdvořilým úsměvem a – vzhledem k tomu, že šlo o Leon – s udivující

absencí nedůvěřivosti. Pronesl „welcome“ bez náznaku ironie v hlase a požádal muže, aby předložil cestovní doklad. Muž usoudil, že ho recepční kvůli jeho dohněda opálené kůži a lněnému obleku považuje za cizince, a podal mu svůj vínový norský pas, ohmataný a plný razítek, jichž bylo příliš mnoho na to, aby se tomu, co měl za sebou, dalo říkat dobrý život.

„Ach tak,“ podotkl recepční a pas mu bez otevření vrátil. Položil na pult formulář a podal muži pero.

„Stačí, když vyplníte políčka označená křížkem.“

Ubytovací formulář v Leonu? pomyslel si muž. Možná se přece jenom něco změnilo. Vzal si pero a všiml si, že mu recepční zírá na ruku, na prostředníček. Na to, co bylo prostředníčkem, než o něj přišel v jednom domě na Holmenkollenském kopci. Nyní mu první článek prstu nahrazovala matně modrošedá titanová protéza. Nebyla příliš funkční, ale poskytovala oporu ukazováčku a prsteníčku, jestliže chtěl něco uchopit, a protože byla krátká, nijak nepřekážela. Její jedinou nevýhodou byl kolotoč vysvětlování, kdykoli měl projít bezpečnostní kontrolou na letišti.

Do kolonek *First Name* a *Last Name* vepsal své jméno. *Date of Birth*.

Vyplnil i toto políčko, věděl, že nyní vypadá spíš na pětáctýřicet a že už není ten zničený stařec, který odsud odjížděl před třemi lety. Naordinoval si přísný režim v podobě tréninku, zdravé stravy, dostatku spánku a – samozřejmě – stoprocentní abstinence. Nedělal to kvůli tomu, aby vypadal mladší, nýbrž proto, aby nezemřel. Navíc se mu to líbilo. Vlastně měl vždýcky rád rutinu, disciplínu, pořádek. Tak proč byl jeho život samý chaos, sebedestrukce a přervané vztahy, prožívané v etapách mezi temnými opileckými obdobími? Prázdná políčka na něj tázavě hleděla. Na odpovědi, které vyžadovala, však byla příliš úzká.

Permanent Address.

No... Byt v Sofině ulici se prodal hned po jeho odjezdu před třemi lety, stejně jako dům rodičů na sídlišti Oppsal. V jeho současném zaměstnání by stálá, oficiální adresa znamenala jisté riziko. Proto sem napsal to, co obvykle psával, když se ubytoval v jiných hotelích: Chungking Mansion, Hongkong. Což nebylo zase tak daleko od pravdy.

Profession.

Vraždy. To tam nenapsal. Políčko nebylo označené křížkem.

Phone Number.

Vymyslel si ho. Mobilní telefony se dají vystopovat, a to nejen hovory, nýbrž i poloha přístroje.

Phone Number – Next of Kin.

Telefonní číslo nejbližších příbuzných? Jaký manžel by při ubytování v Leonu dobrovolně uvedl telefonní číslo své ženy? Tenhle podnik v Oslu byl v podstatě veřejným domem.

Recepční mu očividně četl myšlenky: „To jenom pro případ, že by se vám udělalo špatně a my bychom museli někoho zavolat.“

Muž přikývl. Pro případ srdeční zástavy během aktu.

„Nemusíte uvádět nikoho, pokud nemáte...“

„Jistě,“ odtušil muž a jen hleděl na ta slova. Nejbližší příbuzní. Ano, má Ses. Má sestru, která trpí tím, co sama nazývá „náznakem Downova syndromu“, ale která vždycky zvládala život mnohem lépe než její starší bratr. Kromě ní už nemá nikoho. Opravdu nikoho. No to je fuk, prostě nejbližší příbuzní.

U způsobu úhrady zaškrtl hotovost, formulář podepsal a podal ho recepčnímu. Ten si ho rychle přečetl. A v té chvíli muž konečně spatřil v mladíkově tváři nedůvěru.

„Vy jste... vy jste Harry Hole?“

Harry přikývl. „Je to snad problém?“

Mladík zavrtěl hlavou. Polkl.

„Fajn,“ odpověděl Harry. „Dáte mi klíč?“

„Ach, promiňte! Tady. Tři sta jedna.“

Harry klíč přijal a zaznamenal, že mladíkovi se rozšířily zorničky a hlas mu náhle zněl přiškrceně.

„Můj... můj strýc,“ spustil mladík. „Provozuje tencehle hotel, sedával tady dřív. Vykládal mi o vás.“

„Předpokládám, že jenom samé pěkné věci,“ usmál se Harry, popadl plátěný kufřík a vykročil ke schodišti.

„Výtah...“

„Nemám rád výtahy,“ odpověděl Harry, aniž se otočil.

Pokoj byl stejný jako kdysi. Ošuntělý, malý a jakžtakž čistý. Ne, vlastně ne, závěsy byly nové. Zelené. Tuhé. Jistě nežehlivé. No ne. Pověsil si oblek do koupelny a pustil sprchu, aby mu pára vyhladila vrásky. Oblek ho v Punjab House na Thanon Nathan stál osm set hongkongských dolarů, avšak v jeho zaměstnání to byla nutná investice, k muži v hadrech nikdo respekt nemá. Stoupl si do sprchy. Teplá voda mu nahnala husí kůže. nahý pak prošel pokojem k oknu a otevřel ho. Třetí patro. Zadní dvorek. Z otevřeného okna znělo předstíraně vášnivé sténání. Chytil se rukama za záclonovou tyč a vyklonil se ven. Zíral přímo do otevřeného kontejneru a ucítil stoupající nasládlý pach odpadků. Odplivl si a uslyšel, jak slina dopadla na papír v kontejneru. Zachrastění, které se ozvalo následně, však papír nevydal. V téže chvíli zaslechl lupnutí a zelené tuhé závěsy se po obou stranách poroučely k zemi. Krucinál! Tenkou záclonovou tyč z nich vytáhl. Byla onoho starého typu, ze dřeva, s cibulovitým zakončením na každé straně, už jednou byla zlomená a kdosi se ji pokusil opravit lepicí páskou. Harry se posadil na postel, otevřel zásuvku nočního stolku. Bible ve světle modré koženkové vazbě a šitíčko v podobě černé

nitě omotané kolem kousku papíru, do něhož byla zapíchnutá jehla. Po kratší úvaze došel k závěru, že to možná není tak od věci. Hosté si mohou následně přišit utrhané knoflíky od kalhot a přečíst si o odpuštění hříchů. Lehl si, zahleděl se do stropu. Všechno bylo nové a nic se... Zavřel oči. V letadle nespál, ale ať má pásmovou nemoc, nebo ne, ať tu jsou závěsy, nebo ne, musí usnout. A bude se mu zdát stejný sen, jaký se mu za poslední tři roky zdál každou noc: jak běží chodbou a prchá před dunící lavinou, která vysává veškerý vzduch, takže nemůže dýchat.

Stačí jen pokračovat a nechat oči zavřené ještě chvíli.

Přestal ovládat své myšlenky, odplývaly mu.

Nejbližší příbuzní.

Příbuzenstvo. Rodina.

Příbuzný.

Právě tím přece je. A proto se vrátil.

Sergej jel po E6 do Osla. Těšil se do své postele v bytě v městské části Furuset. Udržoval rychlost pod sto dvacet, ačkoli tak pozdě v noci byla dálnice volná. Zazvonil mu mobil. Ten mobil. Hovor s Andrejem trval krátce. Andrej mluvil se strýcem neboli *atamanem* – náčelníkem –, jak ho nazýval. Jakmile zavěsili, Sergej se neudržel. Sešlápl plynový pedál. Vykřikl radostí. Muž dorazil. Teď, dnes večer. Je tady! Sergej prozatím nemá nic podnikat, může se stát, že se situace vyřeší sama, prohlásil Andrej. Přesto musí být nyní lépe připravený, jak psychicky, tak fyzicky. Musí trénovat s nožem, spát, být v pohotovosti. Pro případ, že by se nezbytné stalo nezbytným.